

„ZAPOMNIANA PACYFIKACJA” Zawada Lanckorońska

Miejsce upamiętniające poległych w czasie niemieckiej pacyfikacji wsi Zawada Lanckorońska w roku 1944, powstałe by uhonorować bohaterów, zwykłych obywateli, którzy oddali życie podczas akcji przeprowadzonej przez Niemców.

Zawada Lanckorońska to wieś położona w powiecie tarnowskim, w gminie Zakliczyn, na wzniesieniu górującym ponad doliną Dunajca. To na jej terenie w dniu 1.sierpnia 1944 r. miała miejsce niemiecka pacyfikacja odwetowa za partyzancką akcję pod kryptonimem „Turek. Akcję przeprowadzono w dzień godziny „W” rozpoczynającej Powstanie Warszawskie, na terenie Zawady i Melsztyna.

W odwecie za akcję „TUREK” Niemcy jeszcze tego samego dnia rozpoczęli przeczesywanie miejscowych lasów. Zastrzelili wówczas kaprała Aleksandra Machetę, przy którym znaleźli kenkartę poświadczającą miejsce jego zamieszkania. Aresztowano 8 osób, a w tym Anastazego Machetę, jego żonę Joannę, Bolesława Świerczka, Michała Kozę, Jakuba Wróbla, małoletniego Eugeniusza Wróbla, Juszczyka i jego żonę z domu Ochwat. Wszystkich następnego dnia rozstrzelano w przybrzeżnej wiklinie nad Dunajcem.

Niemcy w nocy z 1 na 2 sierpnia spalili też domy. W Zawadzie: Anastazego Machety, Franciszka Machety, Ludwika Ochwata, Antoniego Florkowskiego i Jakuba Wróbla, a w Melsztynie dom Szczepana Krakowskiego – sołtysa wsi. Dziewiątą ofiarą tych tragicznych wydarzeń był Jan Gajda – żołnierz AK, który zginął już po wyzwoleniu, gdy chciał usunąć krzyż, który Niemcy ustawili w miejscu, gdzie partyzanci urządzili zasadzkę. Rozerwał go wybuch miny umieszczonej jako pułapka pod krzyżem.